

رابطه بین نگرش‌ها، جنسیت، دانشنامه تحصیلی و سابقه تدریس دبیران زبان و فراگیری زبان توسط زبان‌آموزان

رفتار مناسب دبیران با موفقیت دانش‌آموزان در فرایند یادگیری رابطه‌ای تنگاتنگ دارد

عباسعلی رضائی

عضو هیئت علمی دانشگاه تهران (email: aarezaee@ut.ac.ir)

سمیرا بوربور

کارشناس ارشد آموزش زبان از دانشگاه تهران

Researchers

Abstract

Despite this widespread acceptance of the important role of affective factors in the field of language learning and teaching, teaching specialists, curriculum developers, teacher trainers, and researchers usually tend to overlook such aspects. One of the most important affective factors in the attitude that teachers have toward the target language. The purposes of the present study are to investigate the relationship between 1) teachers' language attitudes and students' language learning, 2) teachers' gender and their language attitudes, 3) teachers' language attitudes and their degrees, 4) teachers' degrees and students' language learning and, 5) teachers' experiences and their students' language learning. To do the study, 50 language teachers involved in teaching at junior high schools and 150 language learners who were their students were selected. The teachers filled out a language attitude questionnaire (LAQ). The students also took the Nelson English Language Test (NELT). The correlational design is used for data analysis. The result of the investigations of the first three concerns of the study revealed that there is a significant relationship between the variables under investigation. However, as to the fourth concern of the study, there is not a significant relationship between teachers' degrees and their student's learning. Finally, the analysis of the results with regard to the last hypothesis showed that there is a significant negative correlation between the variables.

Key Words: language attitude, language learning, gender, years of experience, degree

به‌رغم تایید و پذیرش گسترده نقش مهم عوامل عاطفی در حیطه آموزش زبان، این عوامل توسط کارشناسان امر تدریس، برنامه‌ریزان آموزشی و مسئولان تربیت معلم مورد غفلت واقع شده است. یکی از مهم‌ترین عوامل عاطفی، نگرش‌هایی است که دبیران زبان نسبت به زبان دارند. اهداف تحقیق حاضر، بررسی رابطه میان ۱. نگرش‌های دبیران زبان و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان، ۲. جنسیت دبیران و نگرش‌های آنها، ۳. نگرش‌های دبیران زبان و مدارک تحصیلی آنها، ۴. مدارک تحصیلی دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان و ۵. سابقه تدریس دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان است. به این منظور، ۵۰ نفر از دبیرانی که در دوره راهنمایی تدریس می‌کردند و ۱۵۰ نفر از دانش‌آموزان آنها انتخاب شدند. دبیران به پرسش‌نامه نگرش‌های زبانی و دانش‌آموزان به آزمون زبان نلسون پاسخ دادند. این تحقیق از نوع هم‌بستگی است و بررسی سه فرض نخست آن نشان داد که بین متغیرهای هر فرض رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد. در خصوص فرض چهارم، که رابطه میان مدرک تحصیلی دبیران و یادگیری زبان در دانش‌آموزان را مورد بررسی قرار می‌دهد، نتایج به‌دست آمده رابطه معناداری را بین دو متغیر نشان نداد. در مورد آخرین فرض که رابطه میان سابقه تدریس دبیران و زبان‌آموزی دانش‌آموزان را مورد بررسی قرار می‌دهد، بین دو متغیر رابطه معنادار منفی مشاهده شد.

کلیدواژه‌ها: نگرش یا نگرش زبانی، یادگیری زبان، جنسیت، سابقه تدریس، مدرک تحصیلی

مقدمه

مختلف یک زبان، نسبت به زبان‌های یکدیگر یا زبان خودشان دارند. نگرش‌های زبانی ممکن است بر یادگیری زبان دوم/ خارجی تأثیرگذار باشد. اندازه‌گیری این نگرش‌ها اطلاعات مفیدی در ارتباط با آموزش و برنامه‌ریزی زبان فراهم می‌آورد. (ص ۱۹۹)

این نگرش‌ها ممکن است مثبت، منفی یا حتی خنثی باشد. طبق این نظر، اندازه‌گیری این نگرش‌ها می‌تواند اطلاعات ارزشمندی در جهت برنامه‌ریزی و آموزش زبان در اختیار دست اندرکاران آموزش زبان قرار دهد.

تعداد قابل توجهی از مطالعات انجام شده در مورد رابطه بین نگرش‌های دبیران زبان نسبت به زبان و یادگیری آن توسط دانش‌آموزان وجود دارد. لمبرت، سلیگمن و تاکر (۱۹۷۱) برای بررسی تأثیر نحوه صحبت کردن دانش‌آموزان و نگرش دبیران نسبت به آنها مطالعه‌ای انجام دادند. آنها معتقدند که نگرش‌های دبیران یا انتظارات آنها در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزانشان نقش اساسی دارد. از سوی دیگر، اینکه مهارت‌های آموزشی و شخصیت دبیران یقیناً می‌تواند دیدگاه‌ها و انگیزه‌های دانش‌آموزان را تحت تأثیر قرار دهد، مورد تأیید همگان است (گاردنر و لمبرت، ۱۹۷۲). در نتیجه، می‌توان دریافت که رفتار مناسب دبیران با موفقیت دانش‌آموزان در فرایند یادگیری رابطه‌ای تنگاتنگ دارد (بروفی و گود، ۱۹۸۶).

در واقع، نگرش‌های دبیران نسبت به زبان و ارزشی که در نتیجه این نگرش‌ها برای زبان قائل می‌شوند، می‌تواند به بهبود یادگیری زبان در دانش‌آموزان بینجامد (پاچینی - کچابانو و آرمسترانگ دی‌آلمیدیا، ۲۰۰۶).

تاریخچه رابطه بین نگرش‌های زبانی و یادگیری زبان اغلب به بررسی رابطه نگرش‌های فراگیرندگان و یادگیری زبان توسط آنها می‌پردازد. در حقیقت، محققان کوشیده‌اند که یا به رابطه میان این دو متغیر پی ببرند یا تأثیر انواع یا سطوح نگرشی را که فراگیرندگان نسبت به یک زبان دارند، بر یادگیری آن زبان کشف کنند ولی موضوع دبیران زبان و نگرش‌هایشان - که نقش مهمی در آموزش زبان دارد - معمولاً مورد غفلت قرار گرفته است.

کاراواس دوکاس (۱۹۹۵) بر نقش مهم دبیران زبان در پذیرش نوآوری‌ها اشاره می‌کند و می‌گوید: «به‌رغم اهمیت نگرش‌های دبیران در تعیین موفقیت اجرای ایده‌های جدید آموزشی و درک رفتار معلم در کلاس، این نگرش‌ها در مطالعات زبان دوم مورد غفلت واقع شده‌اند» (ص ۱۸۷). کلین ساسر و سونین (۱۹۹۱) هم به همین نکته توجه کرده‌اند و می‌گویند که ما در مطالعاتمان در زمینه بهبود آموزش زبان، معلم زبان را نادیده گرفته‌ایم. بررسی استنباط دبیران از کاری که انجام می‌دهند و دلیل انجام دادن آن به درک تضادهایی منجر می‌شود که میان مفاهیم نظری یادگیری زبان دوم یا زبان خارجی و فعالیت کلاس، وجود دارد.

مروری بر ادبیات

نگرش نسبت به زبان

ریچاردز، پلات و پلات (۱۹۹۲) تعریف جامعی از نگرش نسبت به زبان ارائه می‌دهند. نگرش‌های زبانی نگرش‌هایی هستند که استفاده‌کنندگان از زبان‌های مختلف یا گونه‌های

کارابنیک و نودا (۲۰۰۴) نیز، مانند اغلب محققان، معتقدند که علاوه بر مهارت‌ها و توانایی‌های چندفرهنگی که برای فراهم آوردن آموزش با کیفیت بالا برای گروه‌های مختلف دانش‌آموز لازم است، نگرش‌های دبیران نسبت به فراگیرندگان زبان انگلیسی و آموزش دو زبانه نیز اهمیت بسیار دارد. همان‌طور که گوتی ارز (نقل شده در گارسیا-نوارز، استفورد و آریاس، ۲۰۰۵) اشاره می‌کند، تحقیقات نشان می‌دهند که نگرش‌های دبیران نسبت به زبان ممکن است ارزیابی آنان را از عملکرد دانش‌آموزان و توانایی زبانی آنها نیز تحت تأثیر قرار دهد.

نگرش نسبت به زبان و جنسیت، مدرک تحصیلی

و سابقه تدریس

رابطه میان نگرش نسبت به زبان و جنسیت توسط تعدادی از محققان مورد مطالعه قرار گرفته است. مطالعات انجام شده در مدارس انگلستان نشان داده است که به‌طور کلی، دختران نسبت به پسران نگرش بهتری در رابطه با یادگیری زبان دارند (بترز، ۱۹۸۶). بیکن و فیمنان (۱۹۹۲) تأثیر جنسیت را بر عقاید، نگرش‌ها، راهبردها و تجارب دانش‌آموزان بر گروهی متشکل از ۹۳۸ فراگیرنده بزرگسال زبان خارجی بررسی کردند و به نتایج مشابهی دست یافتند. در همین حال، با تکیه بر تحقیق اینال، اوین و سارا کالگلو (۲۰۰۴)، درمی‌یابیم که دانش‌آموزان دختر در مقایسه با پسرها نگرش‌های به مراتب مثبت‌تری نسبت به یادگیری زبان دارند.

دبیران و سابقه تدریس و ارتباط با فراگیرندگان با نگرش‌های مثبت هم‌بستگی دارند. تاریخچه مرتبط با این موضوع در روان‌شناسی اجتماعی نیز از این امر حکایت می‌کند که ارتباط مستمر با فراگیرندگان با نگرش‌های مثبت هم‌بستگی دارد.

تحقیق حاضر

پرسش‌های تحقیق

پژوهش حاضر بر پایه مطالعاتی شکل گرفته که پیش از این در زمینه رابطه بین ویژگی‌های خاص دبیران زبان از قبیل نگرش، جنسیت، دانشنامه تحصیلی و سابقه تدریس آنان انجام شده است. این پژوهش در نظر دارد با بررسی این موضوعات در بافت آموزش و پرورش ایران و در میان دبیران و دانش‌آموزان ایرانی پاسخ پرسش‌های زیر را بیابد:

۱. آیا بین نگرش‌های دبیران نسبت به زبان و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود دارد؟
۲. آیا بین جنسیت دبیران و نگرش‌های آنان نسبت به زبان رابطه معنی‌داری وجود دارد؟
۳. آیا بین نگرش‌های دبیران نسبت به زبان و دانشنامه تحصیلی آنان رابطه معنی‌داری وجود دارد؟
۴. آیا بین دانشنامه تحصیلی دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود دارد؟
۵. آیا بین سابقه تدریس دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود دارد؟

شرکت‌کنندگان

شرکت‌کنندگان در این مطالعه دو گروه بودند؛ دسته اول یک گروه ۵۰ نفره از دبیران زبان که در دوره راهنمایی مدارس شهرستان پاکدشت تدریس می‌کردند. این گروه شامل دبیران مرد و زنی می‌شد که رشته دانشگاهی آنها آموزش زبان انگلیسی به‌عنوان زبان خارجی بود. گروه دوم ۱۵۰ نفر از زبان‌آموزان این ۵۰ دبیر بودند که در کلاس سوم راهنمایی تحصیل می‌کردند و سن‌شان بین ۱۵-۱۳ سال بود. روش انتخاب این ۱۵۰ دانش‌آموز شامل سه مرحله بود: ابتدا سه دانش‌آموز از کلاس هر دبیر براساس نمراتشان در آزمون پایان ترم انتخاب شدند. در این انتخاب تلاش می‌شد که یک دانش‌آموز ضعیف، یک نفر متوسط و یک دانش‌آموز قوی انتخاب شوند. سپس، قضاوت دبیران در ارتباط با این دسته‌بندی مورد توجه قرار گرفت. در نهایت، آزمون نلسون (۵۰ آزمون) بر روی دانش‌آموزان اجرا شد تا انتخاب و دسته‌بندی آنها موجه‌تر باشد. این آزمون دانش‌آموزان را تقریباً به همان شکل دسته‌بندی کرد. نتایجی که از اجرای آزمون نلسون به‌دست آمد، نشان داد که میانگین‌های سه گروه ضعیف، متوسط و قوی به‌طور معنی‌داری متفاوت است.

کلین ساسر و سوینن (۱۹۹۱) می‌گویند که ما در مطالعاتمان در زمینه بهبود آموزش زبان، معلم زبان را نادیده گرفته‌ایم. بررسی استنباط دبیران از کاری که انجام می‌دهند و دلیل انجام دادن آن به درک تضادهایی منجر می‌شود که میان مفاهیم نظری یادگیری زبان دوم یا زبان خارجی و فعالیت کلاس، وجود دارد

تاریخچه مطالعات در زمینه رابطه بین نگرش نسبت به زبان و مدرک تحصیلی نشان می‌دهد که بین این دو متغیر رابطه مثبتی وجود دارد. در یکی از این مطالعات، شین و کرشن (۱۹۹۶) دریافتند که آمادگی آموزشی دبیران و دانش‌آموزان دوم، عقاید شخصی، رفتار و فعالیت‌های آنها را تحت تأثیر قرار می‌دهد. بایرنز، کایگر و منینگ (۱۹۹۷) دریافتند که آموزش‌های رسمی

بررسی واریانس از طریق «تحلیل واریانس یک سویه» نشان داد که تفاوت میان سه گروه معنی دار است. نتایج در جدول شماره ۱ نشان داده شده است.

جدول شماره ۱:

نتایج «تحلیل واریانس یک سویه» برای بررسی تفاوت بین میانگین‌ها

معنی‌داری	F	میانگین مجذورها	میزان آزادی	مجموع مجذورها	
بین گروه‌ها	۵۲۶۰۵۶	۸۹۲۹/۵۰۰	۲	۱۷۸۵۹/۰۰۰	
درون گروه‌ها	---	۱۶/۹۷۴	۱۴۷	۲۴۹۴/۲۴۰	
مجموع	---	---	۱۴۹	۲۰۳۵۴/۲۴۰	

بود که دانش‌آموزان در پایه سوم مطالعه می‌کنند. روایی آزمون نیز از طریق محاسبه مقدار آلفا بررسی شد و برابر ۰/۷۶ بود که روایی قابل توجهی محسوب می‌شود.

روش تحلیل داده‌ها

برای بررسی فرض اول، از بررسی ضریب هم‌بستگی پیرسون استفاده شد. در بررسی فرض دوم که رابطه بین دو متغیر نگرش زبانی و جنسیت دبیران را مورد سؤال قرار می‌داد، دبیران بر اساس جنسیت به دو گروه و از لحاظ نگرش زبانی به سه گروه تقسیم شدند. سپس با استفاده از جدول دو متغیره^۳ وفای و وی کرامر^۴ محاسبه انجام گرفت.

برای بررسی فرض سوم که رابطه بین نگرش زبانی و مدرک تحصیلی دبیران را مورد سؤال قرار می‌داد، دبیران به دو گروه فوق‌دیپلم و لیسانس تقسیم شدند. آنها همچنین از لحاظ نگرش زبانی نیز سه گروه بودند؛ بنابراین، هر دو مقیاس به صورت ترتیبی درآمدند و جدول دو متغیره و فرمول گاما و کندال^۵ مورد استفاده قرار گرفت. برای بررسی فرض چهارم، که در مورد رابطه بین مدرک تحصیلی و زبان‌آموزی فراگیرندگان بود، در شرایطی که یک متغیر اسمی و دیگری فاصله‌ای بود، از ۲ ابزار استفاده شد: اتا^۶ که نوعی از هم‌بستگی است و مجذور خی^۷ که نشان‌دهنده این است که آیا دو متغیر مستقل از یکدیگرند یا با هم رابطه دارند. در مورد رابطه بین سوابق تدریس دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان - که فرض آخر بود - از آنجا که دو متغیر فاصله‌ای بودند، از هم‌بستگی پیرسون استفاده شد.

طرح تحقیق

طرحی که از آن برای انجام مطالعه حاضر استفاده شده است، از نوع بررسی هم‌بستگی بین متغیرهاست. دلیل انتخاب این طرح آن است که هیچ‌گونه آموزشی به شرکت‌کنندگان در این تحقیق داده نشد یا طی دوره اجرای پژوهش، تغییری در متغیرهای آن ایجاد نگردد. شرکت‌کنندگان به‌طور تصادفی انتخاب نشدند و همان‌طور که هیچ و فرهادی (۱۹۸۱) عنوان کرده‌اند، مطالعه از نوع علی- معلولی نیست بلکه بر نوع یا درجه رابطه میان متغیرها تکیه دارد.

نتایج

نتایج بررسی پرسش اول

ضریب هم‌بستگی پیرسون نشان داد که میان نگرش زبانی دبیران و یادگیری زبان توسط زبان‌آموزانشان رابطه معنی‌داری وجود دارد. علاوه بر این، مثبت بودن مقدار ضریب هم‌بستگی حاکی از آن است که دبیران دارای نگرش‌های بهتر دانش‌آموزانی

پس از آنکه مشخص شد بین متغیرهای سه گروه تفاوت وجود دارد، آزمون شفه (Post Hoc Scheffe) انجام گرفت و مشخص شد که سه گروه در سطح ۰/۰۵ به‌طور معنی‌داری با یکدیگر متفاوت‌اند.

ابزار تحقیق

در این پژوهش از دو ابزار برای گردآوری داده‌های مورد نیاز بهره گرفته شده است.

پرسش‌نامه نگرش به زبان

یک پرسش‌نامه نگرش نسبت به زبان که از وبگاه بین‌المللی SIL دانلود شده بود، به‌منظور اندازه‌گیری نگرش دبیران و تقسیم آنها به ۴ سطح عالی، بالاتر از متوسط، متوسط و ضعیف در نگرش زبانی مورد استفاده قرار گرفت. پرسش‌نامه از نوع مقیاس لیکرت و دارای ۵ درجه‌بندی بود و طوری طراحی شده بود که مفهوم نگرش زبانی را در قالب ۵ متغیر «خویش‌شناسی»، «امتناع»، «خطرپذیری»، «نفوذپذیری» و «تحمل ابهام» می‌سنجید. پیش مطالعه‌ای انجام شد تا مشکلات نهانی احتمالی مشخص گردد؛ به این ترتیب که ۳۰ نفر مشابه شرکت‌کنندگان در تحقیق انتخاب شدند و پرسش‌نامه را پر کردند. اعتبار پرسش‌نامه از طریق فرمول کرونباخ آلفا تخمین زده شد، مقدار آلفا برابر ۰/۶۰ به‌دست آمد و پرسش‌نامه دارای اعتبار شناخته شد. پس از پیش‌مطالعه، دبیران پرسش‌نامه را پر کردند و مقدار آلفا در اجرای مجدد آن به ۰/۶۵ رسید که اعتبار نسبتاً بالایی است.

آزمون زبان انگلیسی نلسون

دانش‌آموزان در آزمون زبان نلسون شرکت کردند و به سه دسته تقسیم شدند. در ارتباط با اعتبار آزمون، لازم به ذکر است که این آزمون مطابق با رئوس مطالب کتاب درسی زبان انگلیسی

با نمرات بالاتر تربیت می‌کنند. نتایج حاصل نشان داد که ضریب همبستگی بین دو متغیر $0/676$ بود و این ضریب با احتمال کمتر از $0/05$ معنادار است.

یکدیگرند، از آزمون مجذور خی مستقل^۸ استفاده شد و مقدار آن نشان داد که این دو متغیر با یکدیگر مرتبطند و به یکدیگر وابستگی دارند.

نتایج بررسی پرسش دوم

برای پی بردن به رابطه میان جنسیت و نگرش زبانی، یک جدول دو متغیره مورد استفاده قرار گرفت. نتایج در جدول شماره ۲ نشان داده شده است.

جدول شماره ۲:

نتایج بررسی مقایسه بین سطح نگرش زبانی و جنسیت دبیران

مجموع	جنسیت		تعداد	درصد	دومتغیره
	مرد	زن			
۲۵	۱۷	۸	۱۶-۳۵ (متوسط)	۷۰/۸٪	سطح نگرش
۵۰	۷۰/۸٪	۳۰/۸٪	۳۶-۴۷ (بالاتر از متوسط)	۳۰/۸٪	
۱۹	۷	۱۲	۴۸-۶۴ (بالا)	۲۳/۱٪	مجموع
۳۸	۲۹/۲٪	۴۶/۲٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	
۶	۰	۶	۱۰۰٪	۱۰۰٪	
۱۲	۰٪	۲۳/۱٪			
۵۰	۲۴	۲۶			
۱۰۰	۱۰۰٪	۱۰۰٪			

جدول شماره ۴:

نتایج آزمون مجذور خی بین جنسیت و نگرش‌های زبانی

آزمون مجذور خی	ارزش	میزان آزادی	معنی‌داری (دوسویه)
مجذور خی پیرسون	۱۰/۴۹۳	۲	۰/۰۰۵
نسبت شباهت	۱۲/۸۸۳	۲	۰/۰۰۲
رابطه خطی	۱۰/۲۵۲	۱	۰/۰۰۱

نتایج بررسی پرسش سوم

برای بررسی رابطه نگرش زبانی و مدرک تحصیلی از فرمول دو متغیره استفاده شد. نتایج در جدول‌های شماره ۵ و ۶ به نمایش درآمده است.

جدول شماره ۵:

نتایج بررسی مقایسه بین سطح نگرش زبانی و مدرک تحصیلی دبیران

مجموع	جنسیت		تعداد	درصد	دومتغیره
	کارشناسی	فوق‌دیپلم			
۲۵	۱۳	۱۲	۱۶-۳۵ (پایین)	۶۵٪	سطح نگرش
۵۰	۶۵٪	۴۰٪	۳۶-۴۷ (متوسط)	۳۰٪	
۱۹	۶	۱۳	۴۸-۶۴ (بالا)	۲۰٪	مجموع
۳۸	۳۰٪	۴۳/۳٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	
۶	۱	۵			
۱۲	۵	۱۶/۷			
۵۰	۲۰	۳۰			
۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰			

همان‌طور که در جدول مشخص است، درصد بالایی از مردان در پایین‌ترین رده نگرش قرار گرفتند که رده متوسط است. در همان حال، هیچ‌کدام از آنان در سطح بالای نگرش نیستند. از سوی دیگر، بیش از نیمی از زنان خود را در رده بالاتر از متوسط به حساب آورده‌اند. با در نظر گرفتن زنانی که در سطح بالای نگرش هستند (۲۳ درصد)، در مقایسه با مردان (۰ درصد) مشخص است که زنان سطوح نگرشی بهتری نسبت به مردان دارند.

همان‌طور که ملاحظه می‌شود، بیش از نیمی از دبیران با مدرک فوق‌دیپلم، در پایین‌ترین سطح نگرش و تنها ۵ درصد از آنها در سطح بالا جای داشتند. فراوانی دبیران با مدرک کارشناسی در رده بالای نگرش، سه برابر بیشتر از دبیران با مدرک فوق‌دیپلم بود. بنابراین، به نظر می‌رسد که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود داشته باشد. به منظور اندازه‌گیری میزان این رابطه، از فرمول گاما و کندال تاو استفاده شد. نتایج نشان داد که بین نگرش و مدرک رابطه معنی‌داری وجود دارد.

جدول شماره ۳:

بررسی رابطه بین نگرش‌های زبانی دبیران و جنسیت آنان با استفاده از فای و وی کرامر

معنی‌داری تقریبی	ارزش	معیارهای متقارن شباهت	نگرش زبانی و جنسیت
۰/۰۰۵	۰/۴۵۸	فای	نگرش زبانی و جنسیت
۰/۰۰۵	۰/۴۵۸	وی کرامر	

سپس، برای آنکه مشخص شود آیا این دو متغیر مستقل از

جدول شماره ۶:

نتایج بررسی رابطه بین نگرش‌های زبانی و مدرک تحصیلی با استفاده از گاما و کندال تاو

معیار مقارن شباهت	ارزش	معیار خطا	معیار خطا	T (b) تقریبی
کندال تاو	۰/۲۶۷	۰/۱۳۵	۱/۹۷۳	۰/۰۴۹
گاما	۰/۴۶۳	۰/۲۱۶	۱/۹۷۳	۰/۰۴۹
تعداد موردهای معتبر	۵۰	---	---	---

نتایج بررسی پرسش چهارم

به منظور اندازه‌گیری رابطه بین مدرک تحصیلی دبیران و یادگیری دانش‌آموزان از دو مقیاس استفاده شد. ابتدا اِتا محاسبه شد و مقدار آن - همان‌طور که در جدول شماره ۷ مشخص است - وجود رابطه معنی‌دار میان دو متغیر را رد کرد.

جدول شماره ۷:

نتایج بررسی رابطه بین مدارک تحصیلی دبیران و یادگیری زبان توسط دانش‌آموزان

مقدار Eta	معیار غیرمستقرن مشابهت	
۰/۲۵۰	مدارک تحصیلی دبیران و یادگیری زبان دانش‌آموزان	یادگیری دانش‌آموزان (وابسته)

سپس برای آنکه مشخص شود که آیا دو متغیر مستقل از یکدیگرند، آزمون مجذور خی مستقل مورد استفاده قرار گرفت و مقدار آن نشان داد که این دو متغیر مستقل از یکدیگرند. نتایج در جدول شماره ۸ نشان داده شده است.

جدول شماره ۸:

نتایج مجذور خی بین نگرش‌های دبیران و یادگیری دانش‌آموزان

آزمون مجذور خی مستقل	ارزش	میزان آزادی	میزان معنی‌داری غیرمستقرن
مجذور خی پیرسون	۲/۱۵۳	۲	۰/۳۴۱

نتایج بررسی پرسش پنجم

برای بررسی رابطه میان سوابق تدریس دبیران و یادگیری توسط فراگیرندگان از فرمول همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج نشان داد که بین دو متغیر رابطه معنی‌داری وجود دارد. از آنجا که ضریب همبستگی ارزش منفی داشت، رابطه منفی معنی‌داری بین دو متغیر وجود دارد؛ یعنی هر قدر سابقه تدریس دبیران بیشتر شده، میزان یادگیری در میان دانش‌آموزان پایین آمده است. ضریب همبستگی به دست آمده $-۰/۳۸۰$ بود و میزان معنی‌داری با احتمال کمتر از $۰/۰۵$ ، عبارت بود از $۰/۰۰۷$.

نتیجه‌گیری و بحث

یافته‌های پژوهش حاضر در ارتباط با پرسش اول منطقی به نظر می‌رسد. به این معنا که می‌توان گفت دبیرانی دارای نگرش مثبت نسبت به زبان، انگیزه بیشتری برای تدریس بهتر، تشویق و ترغیب دانش‌آموزان برای مطالعه بیشتر، و انتقال نگرش مثبت خود به فراگیرندگان دارند. نتیجه این موارد به یادگیری بهتر زبان توسط دانش‌آموزان منجر می‌شود.

تحلیل یافته‌های مربوط به پرسش دوم نشان داد که زنان نسبت به مردان در سطوح بالاتری از نگرش نسبت به زبان قرار دارند. مطالعه مشابهی توسط بیکن و فینمان (۱۹۹۲) انجام شده است که در آن زنان سطح بالاتری از نگرش و استفاده از

راهبردهای آموزش را گزارش داده‌اند. نتیجه به دست آمده با نتایج حاصل از تحقیقات ساندرلند (۲۰۰۴) و اینال و همکاران (۲۰۰۴) نیز مطابقت دارد.

بررسی نتایج به دست آمده در خصوص پرسش سوم نشان داد که میان نگرش دبیران و مدارک تحصیلی آنان رابطه معنی‌داری وجود دارد. نتیجه حاصل نیز با در نظر گرفتن این مسئله که دبیرانی که نگرش‌های مثبت دارند بیشتر مایل‌اند آموخته‌های خود را ارائه دهند، منطقی به نظر می‌رسد. نتیجه حاصل، نتایج تحقیقات بایرنز و همکارانش را نیز تأیید می‌کند. آنان دریافتند که هر چه سطوح آموزش دبیران بالاتر باشد، نگرش‌های زبانی آنها نیز مثبت‌تر خواهد بود.

تجزیه و تحلیل پرسش چهارم نشان داد که بین مدرک تحصیلی دبیران و یادگیری دانش‌آموزان رابطه معنی‌داری وجود ندارد. شایان ذکر است که دبیرانی که در این مطالعه شرکت کردند، منحصراً دارای مدرک فوق دیپلم یا کارشناسی بودند. شاید اگر دبیران دارای مدارک تحصیلی بالاتر در پژوهش‌های دیگری مورد مطالعه قرار بگیرند، نتایج متفاوتی به دست آید.

دبیرانی دارای نگرش مثبت نسبت به زبان، انگیزه بیشتری برای تدریس بهتر، تشویق و ترغیب دانش‌آموزان برای مطالعه بیشتر، و انتقال نگرش مثبت خود به فراگیرندگان دارند. نتیجه این موارد به یادگیری بهتر زبان توسط دانش‌آموزان منجر می‌شود

بررسی پرسش آخر نشان داد که هر چه سابقه تدریس دبیران افزایش می‌یابد، نمرات دانش‌آموزانشان و در نتیجه یادگیری آنان کاهش می‌یابد. این یافته ممکن است به آن دلیل باشد که دبیران با سابقه بیشتر معتقدند که صلاحیت لازم برای تدریس را دارند. بنابراین، اطلاعاتشان را در ارتباط با تدریس یا روان‌شناسی آموزش به‌روزرسانی نمی‌کنند. دلیل دیگر می‌تواند شرایط کنونی باشد که دبیران را وادار به روزآمد شدن نمی‌کند و تنها شرط لازم برای معلم شدن این است که امتحانات ورودی مراکز تربیت معلم یا دانشگاه‌ها را با موفقیت پشت‌سر بگذارند.

پیشنهادها

در پایان، دو پیشنهاد که مبتنی بر یافته‌های تحقیق حاضر است، ارائه می‌گردد؛ پیشنهاد اول برای برنامه‌ریزان آموزشی و پیشنهاد دوم خطاب به مسئولان تربیت معلم و طراحان

دوره‌های آموزش دبیران است.

الف: به‌منظور برطرف کردن تضاد احتمالی موجود میان مفاهیم نظری یادگیری زبان دوم/ خارجی و آنچه در کلاس رخ می‌دهد، برنامه‌ریزان آموزشی باید به نگرش‌های دبیران توجه کنند. مطالعه نگرش‌های دبیران نسبت به زبان و بررسی رابطه میان آنها و متغیرهای دیگر ضروری به‌نظر می‌رسد و لازم است در برنامه‌ریزی آموزشی یا هر نوآوری دیگر در این حیطه مورد توجه قرار گیرد.

دبیرانی دارای نگرش مثبت نسبت به زبان، انگیزه بیشتری برای تدریس بهتر، تشویق و ترغیب دانش‌آموزان برای مطالعه بیشتر، و انتقال نگرش مثبت خود به فراگیرندگان دارند. نتیجه این موارد به یادگیری بهتر زبان توسط دانش‌آموزان منجر می‌شود

ب: رینولاکری (۱۹۹۹) معتقد است که «نگرش‌ها و انتظارات معلمان آینده در جایی که در آنجا آموزش می‌بینند، شکل می‌گیرد و وقتی که تربیت پایان یافت، آنها پیرو سنتی خواهند بود که فرا گرفته‌اند» (ص ۲۰۰). اینجاست که نقش تربیت‌کنندگان و طراحان دوره‌های آموزش دبیران بسیار اهمیت پیدا می‌کند. استادان مراکز تربیت معلم باید دبیران آینده را به فکر کردن درباره عقاید و نظریات خود راجع به تدریس تشویق کنند؛ پیش از آنکه دانش لازم را به ایشان ارائه نمایند (دونائو، ۲۰۰۳).

- Lambert, W. E., Seligman, C. R., & Tucker, G. R. (1971). The effects of speech style and other attributes on teachers' attitudes toward pupils. In S. D. Anwar (Ed.). *Language, Policy, and culture* (pp. 338-349). Stanford: Stanford University Press.
- Pacini- Ketchabaw, V. & Armstrong de Almeida, A. (2006). Language discourses and ideologies at the heart of early childhood education. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 9 (3), 310- 341.
- Richards, J. C., Platt, J. & Platt, H. (1992). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistics*. Essex: Longman Group UK Limited.
- Rinvoluceri, M. (1999). The humanistic exercise. In J. Arnold (Ed.). *Affect in Language Learning* (pp. 194- 210). Cambridge: Cambridge University Press.
- Shin, F. H., & Krashen, S. (1996). Teacher attitudes toward the principles of bilingual education and toward students' participation in bilingual programs: Same or different? *Bilingual Research Journal*, 20(1), 45- 53.
- Sunderland, J. (2004). Gender and language learning. In M. Byram, (ed.). *Routledge Encyclopedia of Language Teaching and Learning* (pp.229-230). UK: Routledge.

1. Attitudes
2. Teaching English as a Foreign Language
3. crosstabulation
4. Phi & Crammers' V
5. Gamma & Kendall
6. Eta
7. Chi-Square
8. Chi-square Test for Independence

- Bacon, S. M., & Finnemann, M. D. (1992). Sex differences in self-reported beliefs about foreign language learning and authentic oral and written input. *Language Learning*, 42(4), 471- 495.
- Batters, J. (1986). Do boys really think languages are just girl-talk? *Modern Languages*, 67(2), 75- 79.
- Brophy, J., & Good, T. L. (1986). Student behavior and student achievement. In M. C. Wittrock (Ed.). *Handbook of research on teaching* (3rd ed., 338-375). New York: Macmillan.
- Byrnes, D. A., Kiger, G., & Manning, M. L. (1996). Social psychological correlates of teachers' language attitudes. *Journal of Applied Social Psychology*, 26(5), 455- 467.
- Donaghue, H. (2003). An instrument to elicit teachers' beliefs and assumptions. *ELT Journal*, 57 (4), 334- 351.
- Garcia- Nevarez, A. G., Stafford, M. E., & Arias, B. (2005). Arizona elementary teachers' attitudes toward English language learners and the use of Spanish in classroom instruction. *Bilingual Research Journal*, 29 (1), 295- 230.
- Gardner R. C., & Lambert, W. E. (1972). *Attitudes and motivation in second language learning*. USA: Newbury House Publishers.
- Hatch, E. & Farhady, H. (1981). *Research design and statistics for applied linguistics*. Tehran: Rahnama Publications.
- Inal, S., Evin, I. & Saracaloglu, S. (2004). *The relationship between students' attitudes toward foreign language and foreign language achievement*. Retrieved August 14, 2009, from the World Wide Web: <http://dergiler.ankara.edu.tr/dergiler/27/754/9618.pdf>.
- Karabenick, S. A. & Noda, P. A. (2004). Professional development: Implications of teachers' beliefs and attitudes toward English language learners. *Bilingual Research Journal*, 28 (1), 55-63.
- Karavas-Doukas, E. (1995). Using attitude scales to investigate teachers' attitudes to the Communicative Approach. *ELT Journal*, 50 (3), 187- 198.
- Kleinsasser, R. C., & Savignon, S. J. (1991). *Linguistics, language pedagogy, and teachers' technical cultures*. Georgetown: Georgetown University Press.